

Арылаахтаабы о5о-саада

Улахан уонна бэлэмнэнии болох о5олоругар аналлаах
«Кырдал кэпсиир» остуоруйа барыла.

Остуоруйа автора Васильева.А.И

Бу остуоруйа, сэгэрдээр, билинни кэмнэ буолбута.

«Кун оонньообут» диэн кэрэ кырдал баар эбит. Аата этэринии кырдал кырдык кыраыабай эбит! Манан туостан чочуллубут тыалга суугунуур хатын мастардаах, ыраас чомчуук уулаах дьэргэлгэн колуччэлээх, араас онноох кустук киэргэллээх, тыал супту урбэтин диэн эркин курдук хайалаах чэхчы даһаны кыи кута –сүрэ тохтуох, оһо – аймах собулээн, таптаан мустар сирэ эбит!(оһолор кулсэллэрэ иһиллэр, сыанаһа биир кыыс оһо быраатын сиеппитинэн киирэр)

Туйаара: Мичил, саас кэлбитэ олус да учугэй! Кор эрэ , алтан тобо арааһа!

Мм, сыта минньигэһиэн! Мичил, кээл манна!

Мичил: Ээ, куһаһан баайы сыттаах дии! Уонна наһаа ынырык дьубуннээхтэр!(сибэккиллэри урэр)

Туйаара: Эс Мичил! Айылһа мааны оһолорун тоһо итинник диигин? Кинилэр хомойуохтара дии!

Мичил: Тугу да санарбат –инэрбэт буолан баран хайдах хомойоллор ол?

Туйаара: Оччоһо манна кээл , бу ыраас уулаах колуччэһэ сирэйбитин суунуох, утахпытын ханнарыах!(кыыс колуччэһэ тийээн сирэйин суунар, уунан Мичили ыһар)

Мичил: Ыһыма миигин тымныы уунан, ити ууга баһалар, чохулар усталлар дии!

Туйаара: Оо, Мичил, акаарычаан Мичил! Уу биһигини иитэн-аһатан, буобэйдээн улаатыннарар дии! Ууга суох , туох да тыыннаах суох буолуо этэ, эн, мин ити уоннэр бары ууга наадыйабыт!

Мичил сиеп уктан баран истибэтэһэ кыи буола турар.

Туйаара: Мичиил, кээл манна, кор эрэ бу хатын кыргыттар урут олус кырдалар этэ, онтон билигин бу улааппыттар! (хатыннары кууһар, эргийэр)

Мичил: Нагаа куябан! Турбааппын манна! Хатын лабаата киби кулгаабын кычыкылатар!(лабааны тоьутар ,тэйэр)

Туйаара: Мичил кор онно чыычаах уйата баар ээ!

(Мичил чыычаах уйатын лабаанан сыыры- халты бырабар)

Туйаара: Мичил, тобо итинник бырахтын? Арай чыычаах уйата суулан тустун? Кып- кыра оболоро дьийэтэ суох хааллынар? Эн сыыба гыннын ити. Бырастыы гын диэ! Сибилигин!

Мичил: Чыычаахтан бабас бырастыы гын диэбэппин!

Туйаара: Чэ, саатар хайаба тахса сылдьан урдуктэн дойдубутун коруох!(атабын устан баран хайаба ыттар)

Мичил: Айуу- аяа, атахпар таас киирдэ! Хайа эмиэ куябан, нагаа урдук сыырдаах, кутталлаах баайы!(уол ытыыр, кыыс уолу кууьа олорон уоскутар)

Туйаара: Туох барыта иччилээх, тыыннаах , саха – айылба обото Мичил! Ытаама, эр киьигин дии! Билигин эдьий эйиэхэ дьэдьэн дьэдьэннээн сиэтиэбэ!(ол икки ардыгар быраата утуйан хаалбыт)

Туйаара: Бу уол утуйа сыттабына, хата мин дьэдьэн сыыччаан кэлиэм!(кыыс тахсан барар)

Иккис костуу

Атаах мэник уол Мичил утуйа сыттабына, аптаах туул туьуур - арай били сибэкилэрбит, хатынчаана кыргыттарбыт , колуччэбит киьилии санаран кэпсэтэллэр эбит.

Сибэкилэр: Айуу аяа, ити уол биьигини урбутугэр, тобом олус ыарыйда!

- Урут оссо ити уол ийэтэ, эбээтэ биьигини корон олус уорэллэрэ, сыппытыттан астыныы бобо буолаллара!

Колуччэ: Онтон мин ыраас –дьэнкир уубун сирэн олох да испэтэ, мырдаччы туттан кэбистэ.

Хатынчаана Куолар: - Биьиги лабаабытын тоьутан кэбистэ!(ытамньыйар). Аны хаьан оьуо5ай?

- Син илиибит- атахпыт тэнэ буолла5а, чыычаах барахсан уйатын алдыатта быьыылаах, хата о5олоро тыыннаахтарыгар махтал диэ!

- Оннук балтычааным!

Хайа: - Дьэ сурдээх тоттору, моку о5о эбит. Барытын куьа5ан оноро сатыыр , хата ити эдьийэ Туйаара барахсан сурдээх элэккэй о5о!

Бары айыл5а о5олоро буоларбытын билэр, харыстабыллаахтык сыьыаннаьар эбит.

Хайыыбытый, до5оттоор, ити уолу? Биьиги бары да5аны бугун киниттэн олус хомойдубут, кэлэйдит! Аны манна кини кэлбэтин, уорбэтин-копшотун диэн уурэн ыытыахха!(бутэьик икки тылы бары хатылыыллар)

Мичил: Суох! ((диэбитинэн уьуктан кэлэр, ким да санарбат-хамнаабат буолан хаалар, сыана ортотугар суурэн тийэр)

Мин барытын дьэ ойдоотум,, туох барыта тыьнар тыыннах эбит диэн, мин ал5ас эьигини санарбыппын, тыппыппын!Миигин бука бары бырастыы гынын! Тулалыыр айыл5а – кини биьиэхэ барыбытыгар ийэбит буолар эбит! (умса туьэр)

(эдьийэ Туйаара ыа5айа тутуурдаах суурэн киирэр)

- Хайа, Мичил турбуккун дии! Мин эйиэхэ дьэдьэн буллум бу!(уол амсайар)

Мичил: Туйаара, минньигэьин! Эдьий, мин дьэ ойдоотум, биьиги уунэьилэр,, кыылар бары биирбит эбит диэн! Мин аны наар манна кэлэн оонньуом, сууруом- котуом!

Туйаара: Ии, чуккуйуом, оннук-оннук , хайаан да кэлиэхпит!(тахсан бараллар)

Музыка тыаьыыр, автор саната:

Бу кунтэн ыла Мичил сыьыатын ойдоон, аар айыл5атынаан биир турукка киирэн, харыстабыллаахтык сыьыаннаьар, атын да

табаарыстарын мокуттэн учугэйи араара уорэтэр.(эдийийин кытары хатыннарга скоречник ыйыыр). Харьстаан оболоор тулалыыр эйгэни, ытыктаан оболоор айылба сокуонун, обугэ хаалларбыт утуо угэбин ыраахха дылы салбахха!